

A kései japán páncélok legyőzése - Tosei Gusoku (当世具足).

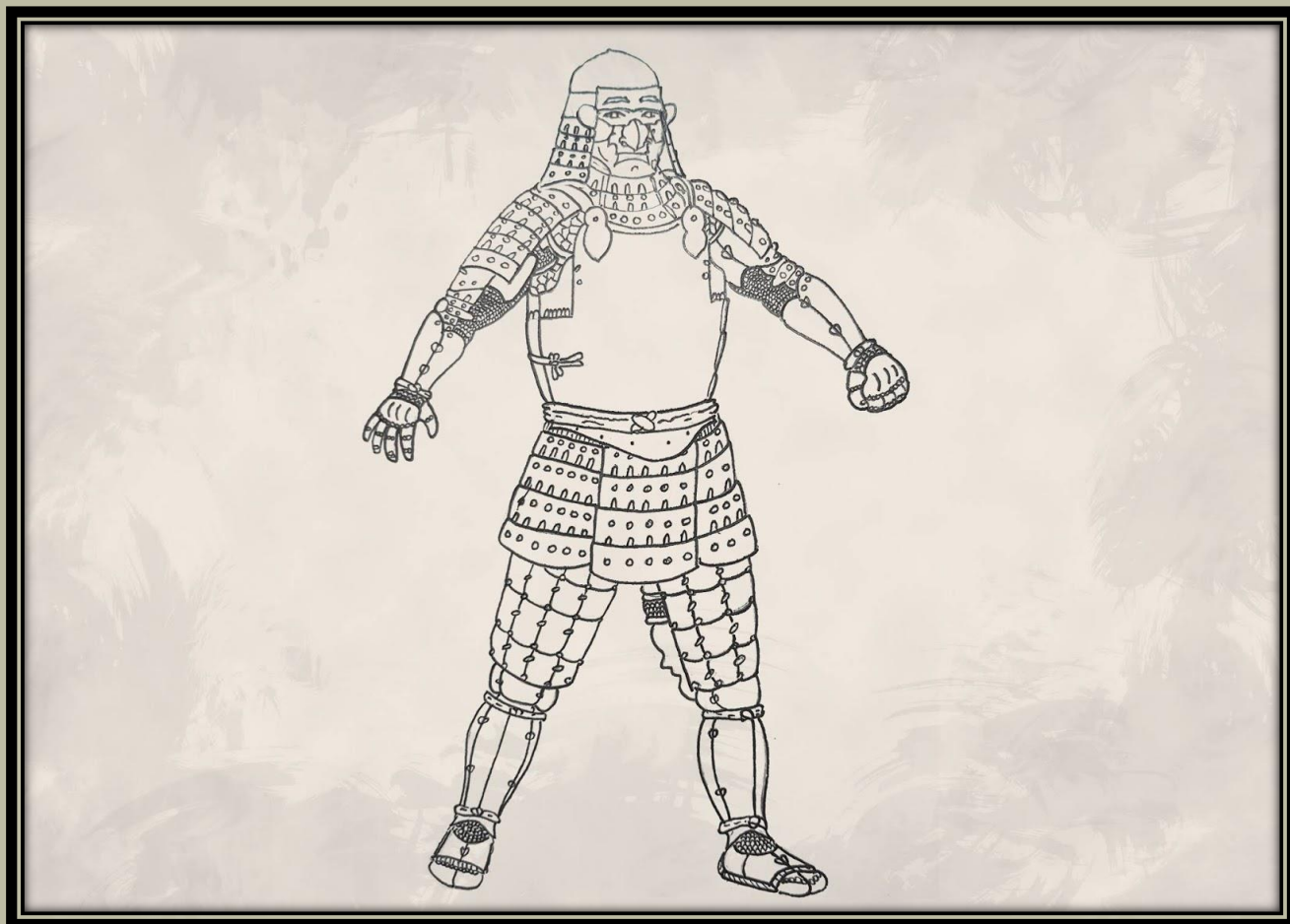

A "tíz bátor Takeda harcos" részlet Utagawa Sadahide híres ukiyo-e képei közül - 武田勇士 .

Ez az írás a 16. század végéről, egy gazdag szamuráj által viselt páncél, az eddig látott talán legnehezebb konfigurációjának teljes elemzésének nyomon követése. *Tosei Gusoku*

(当世具足). Áttekintjük az ilyen típusú konfigurációt, és azt, hogyan készítették eredetileg a *Sengoku* időszakban.

De előtte gyorsan áttekintjük a páncél főbb gyenge pontjait:

Vázlat a 16. század végi *Tosei gusoku* páncél leginkább védelmet nyújtó konfigurációjáról.

A fő nyílások: a tenyér, a sisak és a maszk közötti hely, valamint a száj, és ha valaki képes mögé kerülni, a felső lábszárvédőkön és az ágyékvédőn, (*kusazuri* - 草摺) akkor a felső láb és az ágyék is támadható.

Egyéb támadható gyenge pontok a rugalmas páncél részek, mint például a láncing vagy a **kikko** (kis vas vagy edzett bőr, hatszög alakú páncéllemezek, amelyeket páncélépítéshez használtak). Ha ezeken sikerült áthatolnia a támadónak, akkor; a karok belső része, a hónalja, valamint a lábak és a térd hátulja sebezhető volt.

Érdemes még megemlíteni egy másik tényt, mégpedig azt, hogy a páncél egészében egyenetlen vastagságú volt a súly megtakarítása érdekében; az arc és a nyak, a felkarok és a lábak általában vékonyabb vastagságú fémmel (0,7–1,2 mm) vannak borítva a mell emezhez és a sisakhoz képest, amelyek elérhetik a 2,5 mm-t vagy még ennél is vastagabbat. Ez az elemzés szempontjából lesz fontos.

Távolsági fegyverek:

A harmadik *Kyudo Taikai* (Tokió) 2018-as demonstrációján a hagyomány őrzők egy csoportja a *Koshiya Kumi-yumi* néven ismert csatatér íjászatot mutatott be - 腰矢組弓.

Az akkori korszerű fegyverekkel, nevezetesen az íjjal és a szakállas puskával kapcsolatban néhány szempontot figyelembe kell venni.

Az első dolog, amit mondani kell az íjról, hogy az összes páncél lényegében nyílbiztos, 30 méteres távolságban. Valójában, a *Yumi* ereje ellenére, a jól kovácsolt lemezek és az eltérítő görbék a pánélon, túl jók, ahhoz, hogy a nyíl keresztülhatoljon rajta.

Ezt támasztja alá *Musashi* „Öt gyűrű” című könyve is, amelyben kifejezetten kijelenti, hogy egy csatatéri forгатókönyv szerint az íj "nem volt kielégítő, ha az ellenség több mint 40 méterre van", pontosan azért írta ezt, mert páncélt viseltek. A „szoros negyedtartományon belül”, tehát a 20–10 méteres forгатókönyvben lehetséges, hogy egy nagyon nehéz háborús nyíl átüti a legvékonyabb részeket, mint például a *Kote*-t, a *Menpō*-t vagy a *Haidate*-t, bár ezekben az esetekben a lemezek íveltek, és ez a tény önmagában megakadályozhatja a nyíl behatolását.

Mindenesetre, ha behatolás megtörténik, akkor az nagyon enyhe, és esetleg nem is üti át a páncél alatt viselt selyemköpenyt.

Togari típusú japán nyílfej; csak az ilyen típusú nyilak tudtak átcsúszni a láncingeken.

Az egyetlen eset, amelyben az íj sérüléseket okozhat, az az lehet, amikor egy sodronying szakaszt talál el (kivéve az elülső hónalj zónáját, mivel a sodronying itt dupla rétegű és *kikko manchira* is van alatta), vagy ha a nyílnak sikerül betalálnia a sisak és a maszk közé, ahol valóban van egy nyílás.

A sodronying azonban általában a harcos páncélja alatt van, és a nyilak számára nehezen hozzáférhető. A szembe nyilazás megakadályozható azzal, ha a harcos lefele fordítja a fejét, amíg az íjászok lőnek.

A helyzet sokkal inkább különbözik, ha szakállaspuskák is részt vesznek a csatában.

Noha ezek a páncélok általában golyóállóak voltak, körülbelül 10 méteren belül, de ez a tény csak a sisak felső részére és a mellvértre vonatkozik.

Ha egy golyó egy másik területet, például a végtagokat vagy az arcot éri, nagyon valószínű, hogy átüti a páncélt, kivéve, ha a harcosok kb. 50 méterre vannak a puskáktól.

Bár egy golyó a karban nem olyan halálos, mint a fejben, ettől még potenciálisan halálos lehet; *Ii Naomasa*-t a jobb karját *Sekigahara*-ban egy golyó találta el, a vállán, vagy a könyökén, de különböző beszámolók szerint, a halálát elsősorban e seb okozta.

Ezen túlmenően egy véletlenszerű lövés átütheti a páncél golyóálló részeit, de ez nagyon valószínűtlen, és mindenesetre a penetráció minimális lenne.

Egy *Tameshi zunari kabuto* (試し頭形兜); a képen látható a golyó jele.

Ha azonban a kérdéses szakállaspuska egy ***Ōzutsu*** egy nagyon nagy golyóval, akkor nincs esély arra, hogy a páncél lehetővé tegye a viselőjének ésszerű távolságon belüli túlélését. Az ilyen golyók túl nehezek és túl nagyok voltak, és egyetlen páncél sem tudott ellenállni nekik.

Japán ágyú. *Ōzutsu*.

2 száz monme (百匁) méretű golyó; ezeket a lövedékeket rendszerint ezek a fegyverek lőtték, ki és átütötték a páncélt, mintha az semmi lenne.

Tehát amikor a távolsági fegyverekről beszélünk, akkor csak a nehéz kaliberű muskéták (és kisebb mértékben a szakállaspuskák) jelentettek valódi fenyegetést az ilyen konfigurációt viselő harcosok számára.

Ütő fegyverek.

Két harcos két *Kanabo*-val harcol. 絵本武蔵の鎧.

A pusztakezes küzdelem keretein belül a helyzet nagyon más.

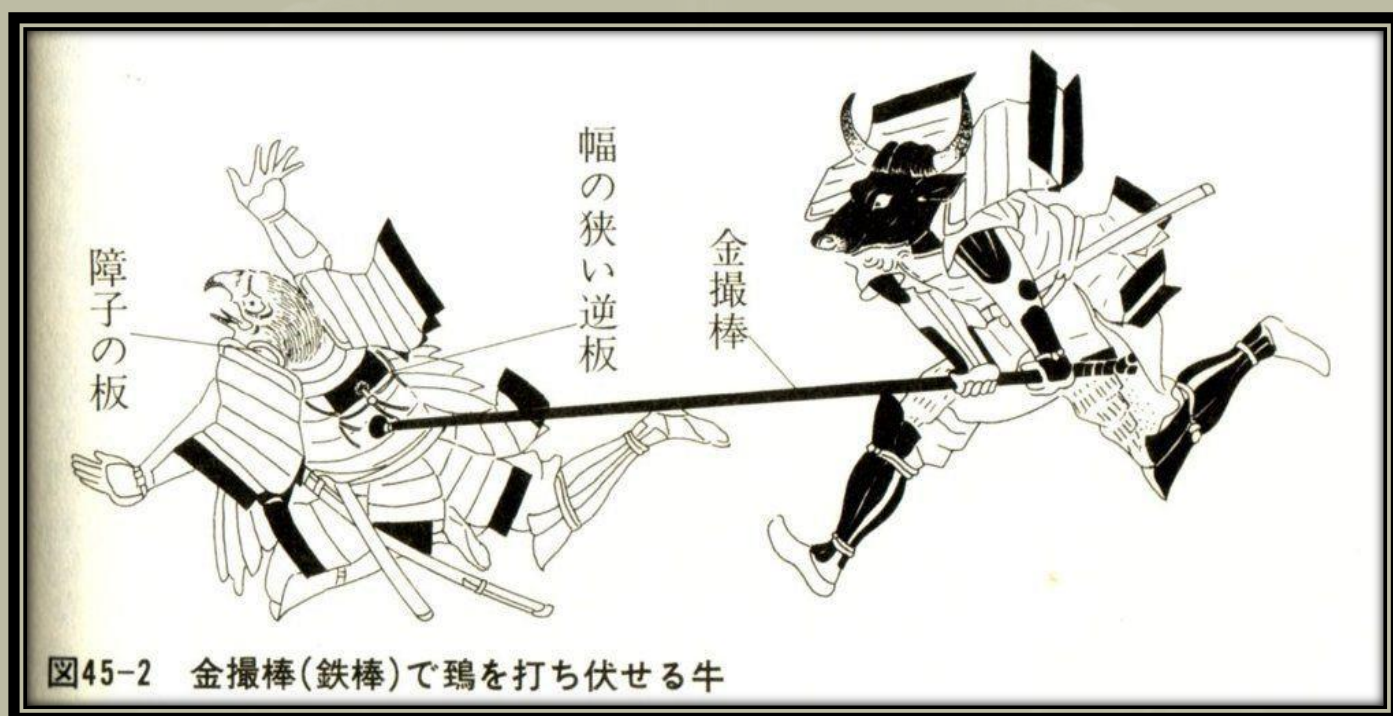
Kanasaibō (金碎棒) (más néven *Kanabō*) buzogány. A **Masakari** (鉞) balta és a **Tsuruhashi** (鶴嘴) harci csákány, amelyek ellenére, hogy elég ritkák voltak, mégis a fő ütőfegyverek voltak a csatatéren.

Csakúgy, mint a középkori ütő fegyvereknek, nincsenek harcművészeti kézikönyvek a használatukról, ebben az esetben sincsenek, tehát adni kell néhány magyarázatot. De mivel nincsenek pontos feljegyzések, vegyük figyelembe, hogy amiket az író a következőkben leír, lehet, hogy nem teljesen helytállóak.

A harci ismeretek hiánya ellenére is nagyon könnyű elképzelni, hogy az ilyen fegyvereket hogyan használhatták: teljes erővel kellett az ellenségre súlytani, hogy a páncélon tompa traumát okozhassanak.

Ugyanakkor a buzogányok és az ütőfegyverek általában nem varázslatos eszközök, amelyekkel olyan könnyen átüthetik a páncélt.

Ha elkezdenénk egy olyan eszközt mérlegelni, mint a *Kanabō*, ami kissé kúpos és hosszú, nagy súllyal és a súlypontja a csúcs felé esik, logikus feltételezni, hogy úgy használták, mint egy kardot vagy egy hosszú botot így ennek használata is sok erőt továbbított a cél területre.

Egy részlet a híres "十二類巻物の書誌" tekercsből, amelyben olyan hosszú botot használnak, mint a *Kanabō*.

Azonban az említett energia sok részét felszívja a páncél, amely valószínűleg behorpad és deformálódik. Ennek eredményeként a páncél többé-kevésbé megsérül (attól függően, hogy a találat hol történt), de a viselője valószínűleg nem sérült meg túlságosan. Bár ez a támadásfajta, jobb mint a semmi, a tompa trauma nem olyan hatásos, mint egy szúrás vagy vágás, hacsak a csontok nem törnek, ami nem nagyon gyakori, ha valakit merev páncél véd. A páncélt alkotó acéllemezek meghajlítása nem könnyű a harcban. Vannak olyan zónák, amelyek a páncél és a viselő közötti kitöltött hézagok és a páncél alatt viselt rétegek miatt megsemmisítik az erő nagy részét. Az egyik ilyen zóna a mellkas, amelyet a *Dō* (胴) védett. Az itt tanulmányozott konfigurációban a *Dō* egy merev, jól kovácsolt acéllemezéből készül, amely körülveszi a viselőjét; nem érinti közvetlenül a viselőjét, kivéve a vállakat és a csípőt, ahol a páncél pihen, így növeli az elterelés esélyét, és még mögötte vannak a „párnázott” ruhadarabok, amelyek tovább növelik a védelmet.

A találat ezen a területen valószínűleg egy karcot, vagy kisebb horpadást okoz, de a felhasználónak nem fog fájni.

Egy másik érzékeny zóna, mint ez a fej; A *Kabuto*-nak van egy boltozatos része, amely a páncél egyik legvastagabb részei közé tartozik. Boltozatos és a fej van függesztve benne, az az a fej nem érintkezik közvetlenül a *Kabuto* fém boltozatával, hanem az ki van bélelve tehát a fej „megérintése” előtt sok erőt eloszlik. Ugyanakkor a fej az a célpont, amely a legjobban reagál a tompa trauma ellen, és a koponya repedése halálhoz vezethet, vagy azonnali bénuláshoz vezethet.

Tehát ebben a forgatókönyvben a *Kanabō* használatának legmegfelelőbb módja a végtagok és a fej megütése, különösen a homlok területén, ahol a sisak szintén közelebb van a fejhez. az előbbiek a legvékonyabb páncéllal borított célok, az utóbbi a harc legfontosabb célpontja.

A végtagok különösen a könyök ízületeinek megütése, amelyeket lánccal vagy egy sáv lemez borít, potenciálisan eltörheti a kart, vagy ideiglenesen lebéníthatja azt. Ugyanez vonatkozik a kezekre is, egy pontos *Kanabō*-val történő ütés valószínűleg eltöri a csontokat ezeken a területeken.

További célpontok lehetnek az lábak alsó részei. Egy erős ütés átütheti a *Suneate*-t, vagy akár ki is billentheti a harcost az egyensúlyából.

Ennek a fegyvernek az egyik legfontosabb tényezője a markolat hossza, amelyet birkózó eszközként is lehet használni az ellenség legyőzéséhez és a földre „szegezéséhez”. Miután az ellenfél a földre került, egy tör befjezheti a munkát. Valójában ez a legreálisabb forgatókönyv, amelyben két páncélozott harcos harca véget érhet.

A *Kanabō* más verziói, mint például a rövidebb markolattal ellátottak, nem támaszkodhatnak erre a tulajdonságra, ezért nagyon nehézkes a használatuk a csatateri forgatókönyvekben, különös tekintettel a gyenge védekező képességeire és mivel rövidebb, ezért nehézkesebb az ellenség elérése. Ezért a kétkezes hosszabb változat gyakrabban fordult elő (annak ellenére, hogy továbbra is ritka volt).

Egy másik forgatókönyv a lóháton való használata a *Kanabō*-nak. Annak ellenére, hogy a későbbi korszakok sok művészi reprezentációin látható, hogy lóháton harcoltak a kétkezes buzogánnyal, de hiányoznak a valódi 16. századi hivatkozások az ilyen felhasználásáról.

A vágató ló esetében a *Kanabō*-val való közvetlen ütés sokkal pusztítóbb, mint egy gyalogos által mért ütés, és a lóhátról való fejbe csapás, halálos lehet.

Egy ukiyo-e, amely egy lóháton használt Kanabō-t ábrázol.

Mindent figyelembe véve, annak ellenére, hogy nagyon hatékony fegyver a páncél megsemmisítéséhez, a *Kanabō* nem a legjobb fegyver a páncél viselőjének kiiktatására.

Meglehetősen lassú és korlátozott annak a résznek a területe, ahol néhány találat során súlyos károkat okozhat, és széles helyet igényel a használata. A *Bojutsu* technikákkal továbbra is hatékonyan használható, de nem lesz olyan lendületes, ahogy annak lennie kellene, kivéve lóhátról a nehéz és vastag páncélok elleni károkat korlátozottak. Ezért nem használták olyan gyakran a 16. században, mint más, sokkal jobban illeszkedő fegyvereket.

Most elemezzük a *Masakari* fejszét. Annak nagy része, amit korábban leírtunk, még mindig érvényes. A fejszének van éle, amely egy kisebb területre tudja összpontosítani erejét, általában kevésbé nehéz, mint egy *Kanabō*. Néhány japán baltának van egy hátsó fej része, amelyet többé-kevésbé úgy is lehet használni, mint egy buzogányt, de a fent említett elemzés ugyanaz.

A penge, akárcsak a tüskés *Kanabō*, potenciálisan "beleharaphat" a páncélba, de nem fog átvágni rajta, és nem üt olyan keményen, mint a kétkezes buzogány.

Néhány baltának van egy felső tüskéje, amely rendkívül hasznos lehet, de felhasználásuk inkább hasonlít a lándzsákra és más szálfegyverekére.

A Masakari fejszék klasszikus ábrázolása.

Noha a fejsze általában nem olyan hosszú, mint egy *Kanabō*, mégis használható a birkózáshoz hasonló módon, de nem olyan hatékonyan, főleg azért, mert a fegyver nagyon nehéz és így nem könnyű manőverezni.

A *Masakari* előnye a buzogánnyal szemben azonban a penge alakja a markolat tetején. Lehet használni a végtagok, a páncéldarabok vagy a fej „húzására”. Miután a fejszét az ellenségbe beleakasztották, a földre dobhatták, ami a páncélozott harc egyik legjobb eljárása. Nem minden balta penge alkalmas erre a célra, a beakasztás nem olyan egyszerű, mint amilyennek látszik.

Tehát a fejszét ütőfegyverként lehet felhasználni, és páncélba „beakasztásával” fölé keveredni az ellenségnek, de e funkcióval kapcsolatban vannak olyan fegyverek, amelyekkel jobban kivitelezhető.

Most lássuk a harci csákányt. Ha eleve nagyon keveset tudunk a japán baltákról és buzogányokról, akkor még kevésbé tudunk erről a fegyverről. Érdekes módon a fennmaradó példák és ábrák többsége egykezes, rövid fegyver, amely teljesen megváltoztatja az eddig tárgyalt forgatókönyvet.

Valójában, még mindig lehetséges bizonyos mértékű tompa trauma átvitele a páncélon keresztül a *Masakari*-val és a *Kanabō*-val a tömegük miatt, de különösen a hosszabb markolat által szerzett erőátvitel miatt, ezt nagyon nehéz megtenni rövidebb és könnyebb fegyverrel, mint ez a harci csákány. Ezt szem előtt tartva nem meglepő, hogy

az említett fegyver példáinak többségénél nincs kalapácsoldal, és általában nagyon hosszú és masszívak a harci csákányok.

Tsuruhashi az Edo időszakból.

A korábban elemzett másik két ütőfegyverrel ellentétben ez a harci csákány a páncél átszúrására és behatolásra szolgál, nem pedig annak összetörésére. Vannak azonban bizonyos kérdések, amelyeket át kell tekinteni.

Először is, a lemezen történő átszúrás nem könnyű, különösen a páncél legvastagabb részén, ráadásul a fegyver valószínűleg megcsúszhat a páncél görbületei miatt, különösen akkor, amikor a fejet vagy a törzset támadták.

Ebben a forgatókönyvben a legjobb célpontok a végtagok és esetleg a fej támadása, de előfordulhat, hogy behatolnak a célterületen, ellenben nagyon valószínűtlen, hogy a sisakot jelentős mértékben átszúrják és megsebzik az ellenséget.

Másodszor, ha a fegyvernek sikerül átszúrnia egy lemezt, akkor a beragadás esélye meglehetősen nagy, így a fegyver elveszhetett. ezért használták a kis csomókat a buzogányokon, nem pedig a nagyon hegyes tuskéket.

Amit a harci csákány képes megtenni, azt sem a *Kanabō*, sem a *Masakari* nem képes megtenni, mégpedig azt, hogy könnyedén átszúrja a láncvértet. Valójában ahelyett, hogy a lemezzel borított zónákat céloznák, sokkal jobb a rugalmas páncéllal borított

területeket támadni. Ebben az esetben a behatolás súlyos lehet, és súlyos károkat okozhat.

Ezeket a zónákat a fegyver kezelésének módja miatt meglehetősen nehéz elérni, de felhasználható a láncling és esetleg a *Kikko* (páncél alatt viselt mellény) megbízható legyőzésére.

A harci csákányok egy másik lényeges pontja az, hogy ugyanúgy, mint a fejszénél, mivel a fejsze a markolathoz képest szöget zár be, így beakasztható a támadóba, bár a meglehetősen rövid markolat azt jelenti, hogy nagyon nehéz lenne kontrolálni valakit.

Valójában ennek a fegyvernek súlyos hátránya a hossza, amely párosul a nagyon alacsony védelmi képességével. Ez megmagyarázza, hogy miért nem volt olyan elterjedt, amennyire jelenleg tudjuk.

Ezeket a felmerülő problémákat egy kis kézi pajzs segítségével lehetett volna megoldani, de nincs beszámolónk vagy bizonyítékunk az említett kombinációról a 16. században.

Mindent figyelembe véve, a ütő fegyverek továbbra is nagyon hatásosak a páncélokkal szemben, különösen olyan csatatéri környezetben, amelyben a tompa ütőfegyvereket fel lehet használni. Ugyanakkor ezeknek a fegyvereknek a helyes használatához szükséges hely és energia szükséglete miatt alkalmatlanná tették őket a *Sengoku*-időszak szűk csatatéri formációiban való használatára.

Szálfejszék.

Ez a legeredményesebb fegyver kategória a páncél elleni küzdelemhez. Különösen a japán *Yari* (槍), amelyet gyakran lándzsának fordítanak angolul. Most, amint már korábban említettük, a *Yari*-t jobb fordításban szálfejszéknek kell említeni, mivel bár ez lándzsa, de lehet, ez is valami olyasmi, ami hasonlíthat egy alabárdhoz, és néha még inkább hasonlít a csáklyához, nem pedig egy egyszerű lándzsához.

A fegyvertörténetnek ez a része meglehetősen bonyolult, ám a különféle típusú *Yari*-k között megtalálhatók azok is, amelyek pontosan úgy készültek, mint egy *Tsuruhashi* (harci csákány), és amellyel páncélt vágtak, vagy szúrtak, döftek.

Valójában egy többfunkciós eszköz, amelyet nagyon hatékonyan lehet használni az itt tárgyalt témakörben.

Két tény, ami miatt a *Yari*-nak a fent említett fegyvereket felülmúlja. Mégpedig a hatótávolság és a fürgesége. Valójában a *Yari* általában hosszabb és gyorsabb, mint bármely Japánban használt fejsze vagy buzogány.

A hosszú markolat még mindig elég rövid ahhoz, hogy egy közelharcban birkózó eszközként lehessen használni, mint egy *Kanabó* esetében, de kevésbé nehéz és így kiegyensúlyozottabb.

A legegyszerűbb variáció, az egyenes *Su yari* (素槍), aminek két áttételes horga van, amelyek alapvető fontosságúak az ellenség vagy annak fegyverének leszerelésére.

Ez önmagában elegendő lehet annak magyarázatához, hogy miért a *Yari* a jobb fegyver.

Egy egyszerű *Su yari* védő horoggal.

Néhány *Yari*-t valóban ütőfegyverként használtak, az oldalsó pengékkel hasonlóak a baltákhoz vagy harci csákányokhoz, és néhány esetben még kalapácsfej is volt rajtuk.

Egy *Yari*, amelyet ütőfegyverként, és nem lándzsaként való felhasználásra terveztek.

Ezt a képet *Hantsuki yari*-nak hívnak.

Kulcsfontosságú tényező azonban az, hogy noha a *Yari* nem kifejezetten jó a páncéllal szemben míg egy *Kanabō* valószínűleg súlyosan károsíthatja a páncéllemezt, a *Yari* a legtöbb esetben nem, ellenben rendkívül jó a páncél hiányosságainak kiaknázására a lábfej részénél.

A lándzsával a rugalmas páncéllal borított hézagon keresztül történő sebzése sokkal inkább cselekvőképtelenné tesz, mint például egy zúzódás a fejen. Nem is beszélve arról, hogy az ilyen páncéltípuson belüli belső vérzés kialakulásához, több hatalmas erővel történő ütés szükséges. Elvégre a merev páncél a legjobb megoldás ütőfegyverek ellen.

Nem minden *Yari* rendelkezik olyan hegygel és éllel, amelyek optimalizáltak voltak a rugalmas páncélon keresztül történő behatoláshoz, ám néhánynak valóban volt és ezek voltak a legjobb *Yari*-k, amelyeket páncél ellen használtak.

Mindezek, a többi előnnyel kombinálva, a *Yari*-t ideális fegyverré teszik, és nem meglepő, hogy lényegében ez volt a fő fegyver, amelyet a szamurájok a csatatéren használtak, akár lóháton, akár gyalog.

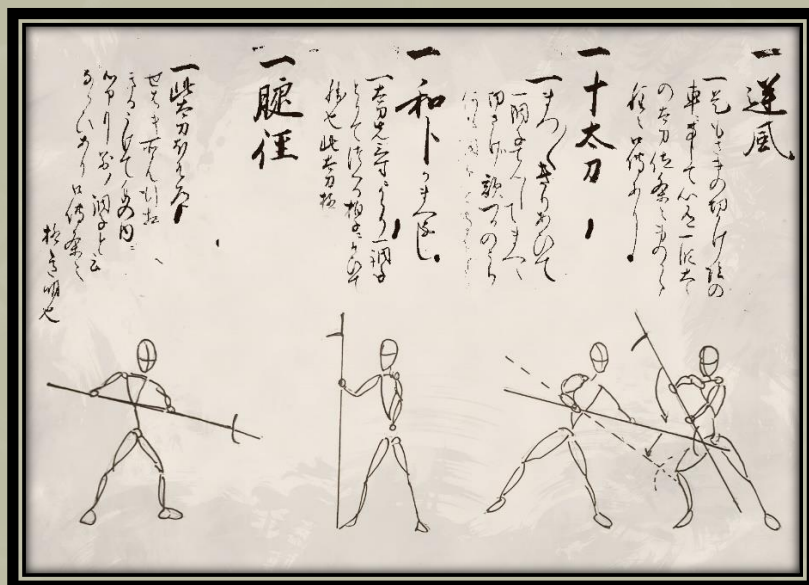
A híres "*Shiratori no yari* - 白鳥 鞆 の 鏓" Ezt a fegyvert Tokugawa Ieyasu-val társították. A lándzsának nagyon finom és kúpos hegye van, amely a rugalmas páncélon keresztül potenciálisan be tud hatolni.

Lóháton az állat sebessége drámai módon növelheti az ütközést és ezáltal a *Yari* becsapódása és az így okozott sérülés hatása a páncélon és a mögötte lévő emberen súlyos károsodáshoz vezethet.

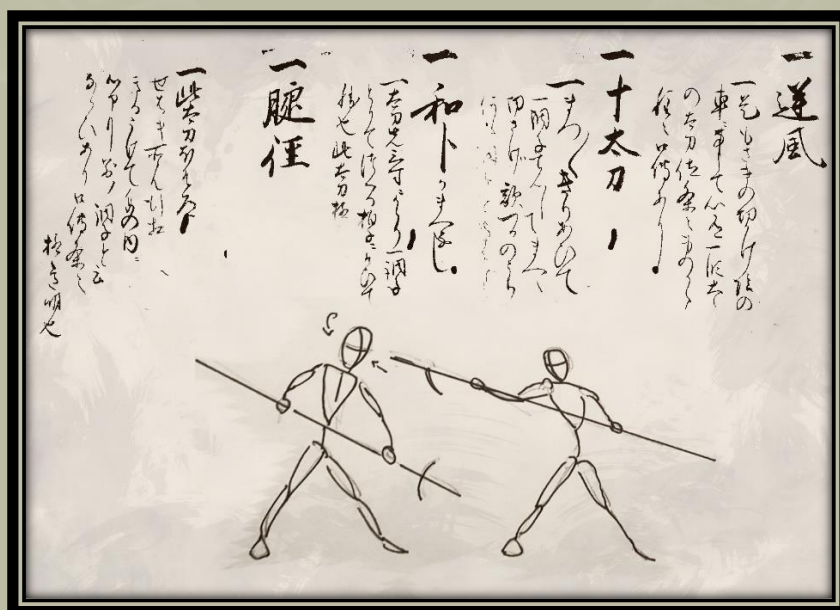
Ami érdekes a gyalogos küzdelemben a *Yari*-val kapcsolatban az, hogy a fentebb tárgyalt ütőfegyverekkel ellentétben, a páncélok ellen a már meglévő technikákat alkalmazták. Ez a páncélos szamurájok körében a *Yari* tömeges felhasználásával párhuzamosan a fegyver hihetetlen hatékonyságát mutatja a páncél ellen.

Az egyszerűség és az adott tér miatt kizártuk a többi szálfegyvert, mint például a *Nodachi*-t vagy a *Naginata*-t, mivel meglehetősen hatástalanok az ilyen nehéz páncélok ellen, kivéve néhány alkalommal.

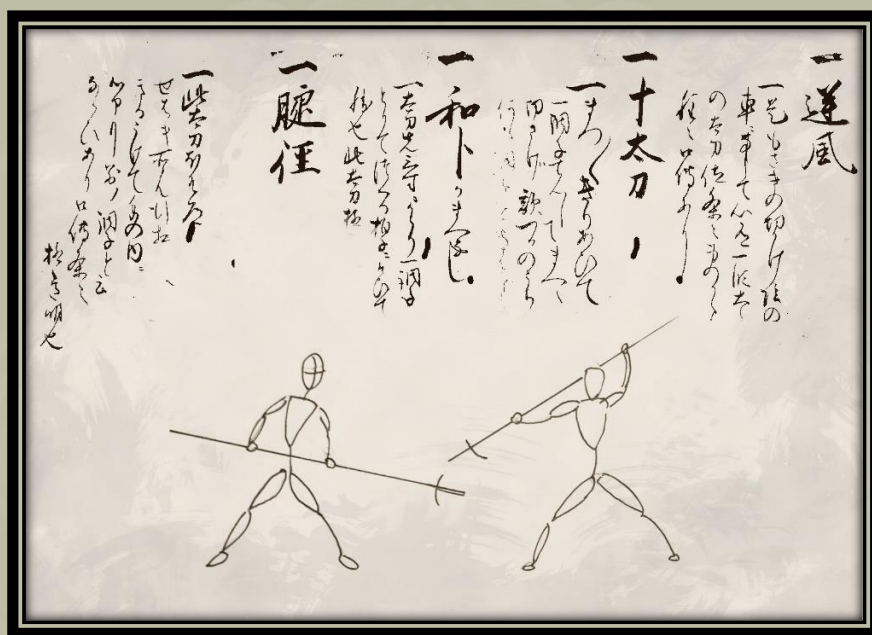
Megpróbáltuk elemezni és vázolni azokat a különféle technikákat, amelyeket a *Yagyū Shingan Ryū* (柳生 心眼 流) alkalmaz a *Kacchū Heihō* (甲冑 兵法 – Páncélos háború) technikáiban. Ne feledjük, ezeknek a vázlatoknak nem az a célja, hogy jó ábrázolást nyújtsanak, hanem az, hogy egy nagyon általános elképzelést adjanak a technikákról.

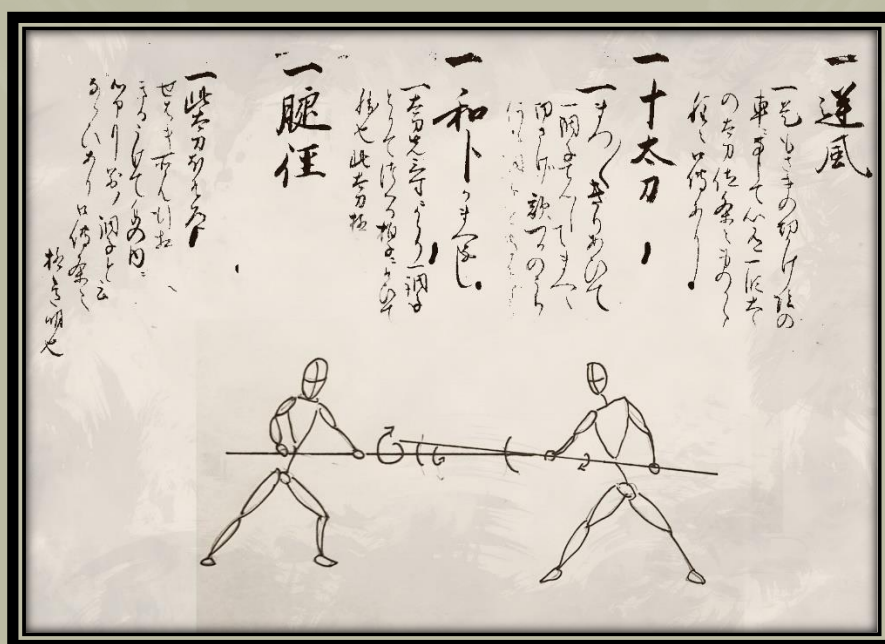
Ebben az első technikában, balról jobbra olvasva az ellenség alacsonyan támad, hogy beakassza vagy levágja a lábat az oldalsó pengékkel. Amikor áthidalja a távolságot, a markolat alsó végét használja a fegyver irányításához, megnyomja azt vagy megüti annak érdekében, hogy a lándzsát ki tudja ütni az útból:

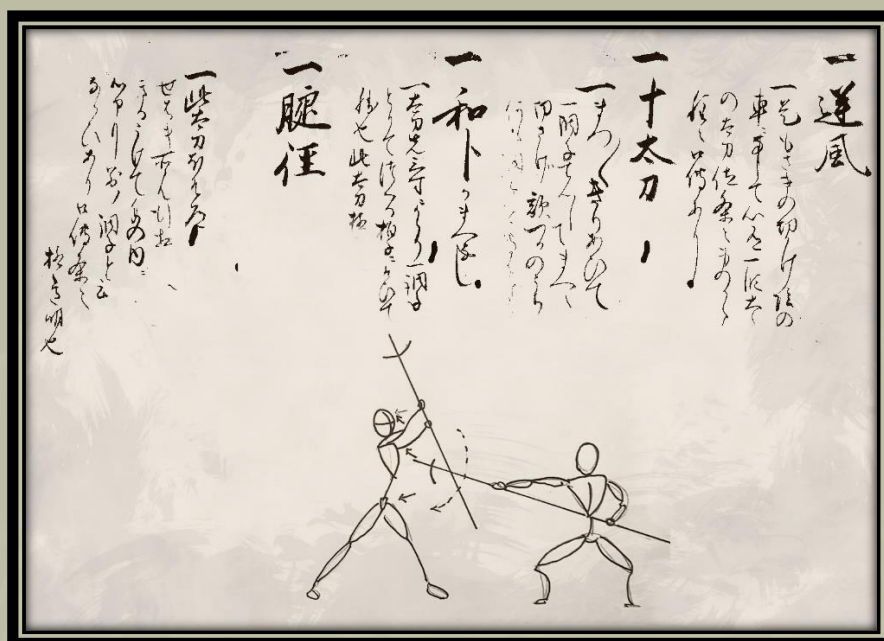
Amint a lándzsát félrelöki, az ellenfél nyitottá válik. Mindkét kezével az arcába döf, hogy kivégezze az ellenfelet. Ezt a technikát bizonyos mértékig alkalmazni lehet egy *Kanabō*-val is vagy akár a *Nagina*-val, bár az egyenes pengével ellátott lándzsa valószínűleg sokkal megbízhatóbbá teszi a szembe döfést. Ebben a helyzetben az ellenség feje is elkapható és lehúzható az oldalsó pengével / áthúzó horoggal és a földre dobható, vagy az oldalsó pengével teljes erővel mérhet egy oldalcsapást a fejre.

Ebben a technikában mindkét harcos egymással szemben áll. Az egyik magas állást vesz fel, hogy szabaddá tegye a hónalját, és engedje az ellenségnek, hogy támadjon majd megüti az ellenfél fegyverét, vagy közvetlenül tolja a pengét a fegyverébe, hogy az beleakadjon:

Miután a penge „belekapaszkodott” a másik lándzsába, elforgatja a lándzsát és az ég felé irányítja a fegyverét, hogy hónalját mutassa:

Miután lándzsa az ég felé mutat, vegye ki a pengéjét a beakasztásból úgy, hogy a másik irányba forgatja a pengét, és vegyen fel alsó állást. Ebből a helyzetből, ha elég gyors, akkor erős tolóerővel lehet támadni a hónaljat, az arcot vagy a csípő oldalát (ha nem fedezi *Kusazuri*).

Még több technika létezik, amelyet nem tárgyalunk ebben a cikkben, de a rendszer nagyjából ez. Sajnos nagyon nehéz kutatni ezeket a harcművészeti ismereteket, valamint nem szerezhettünk elegendő használható részletet a vázlatokon keresztül sem.

Kardok és török.

Köztudott, hogy a kard rajongói között igen nagy az érdeklődés, amikor kardot kell használni a páncélok ellen. De általában a kardok a legrosszabb fegyverek, amelyeket egy ilyen forgatókönyvben használhatnak (kivéve néhány sajátosan kialakított európai kardot), mivel viszonylag rövid távolságot tudnak áthidalni és a mozgásterük elég megbízhatatlan ahhoz, hogy megbízhatóan kihasználhassák a páncél hiányosságait. Valamint az ütőerő és a penge tömege nem elég nagy ahhoz, hogy a páncélon súlyos sérüléseket okozzon valaki.

Sőt, egyes kardok rosszabbak, mint más fajták, erre a nagyon nehéz feladatra, nevezetesen az ívelt kardok, széles penge hegygel.

A tipikus *katana* forma, ívelt pengével és széles hegygel. Ezt a kard kialakítást nem a páncélok elleni használatra optimalizálták.

Vannak olyan híres *Koryū* iskolák, amelyeknél bizonyos technikákat alkalmaztak a páncélos ellenfelek ellen japán stílusú pengével, de ezen technikák többsége bizonyos pontokra történő vágás köré összpontosult, például a karok belső része, a lábak, a hónalj vagy a körülötte lévő terület, vagy a nyak és a torok.

Ezeket a pontokat azonban páncél fedheti! Az egyik dolog, amit gyakran félreértenek, az az, hogy mennyire zártak lehetnek a kései japán páncélok, és párosulva a fent említett technikák népszerűségével, a végeredmény az lehet, hogy a kép nagyon eltorzulhat a kardok valódi hatékonyságának a páncélok ellen. Egy példával demonstrálható, hogy a kar belsejére irányuló vágás miért nem okozna kárt, ha valaki ilyesmit visel:

Talán egy vagy két réteg megsérülhet, de a láncing jelenléte miatt egyáltalán nem lesz igazi sérülés.

Egy másik nagy tévhit, hogy a japán kardot "az ellenség páncéljának zsinórai és fűzői elvágására tervezték", amelyek a páncélt összefogják.

Ez megint elég hatástalan, mivel ezek a zsinórok általában nehezen elérhető helyeken helyezkedtek el, valamint páncél borította őket. Nem is beszélve arról, hogy a zsinórok megbízható átvágásához és a páncél széteséséhez többszörös vágásra van szükség, tehát jobb, ha a már meglévő „gyenge” részeket támadják, ahelyett, hogy időt és energiát pazarolnának, és megpróbálnának új rést nyitni a páncélon. Nem is említve, hogy ebben az összefüggésben egy *Tosei gusoku*-nak nem volt sok fűzője.

Természetesen elmondhatjuk, hogy a fent említett technikák más kontextusban működhetnek, miután a harctéren nem minden japán harcosnak volt lánc inge, amely eltakarta a hónalját vagy a kar belsejét. Valamint nem mindenkinek futotta egy teljes páncélkészletre.

A páncél nélküli lábra történő vágás sokkal hatékonyabb és természetesebb, ha kevesebb páncélos ellenséggel küzdöttek.

Mégis, a karddal és teljes páncélban vívott harcok némileg eltérnek a gyakran ábrázoltaktól és itt szeretnénk bemutatni erről egy nagyobb képet.

Először is, a kard; míg az *Edo*-kori kovácsoktól született átlagos japán *Katana* nem alkalmas arra, hogy áthatoljon a rugalmas páncélrészeken, amelyet a japán páncélok gyenge pontjainak fedezésére használnak, de egyes penge kialakítások jobban működhetnek:

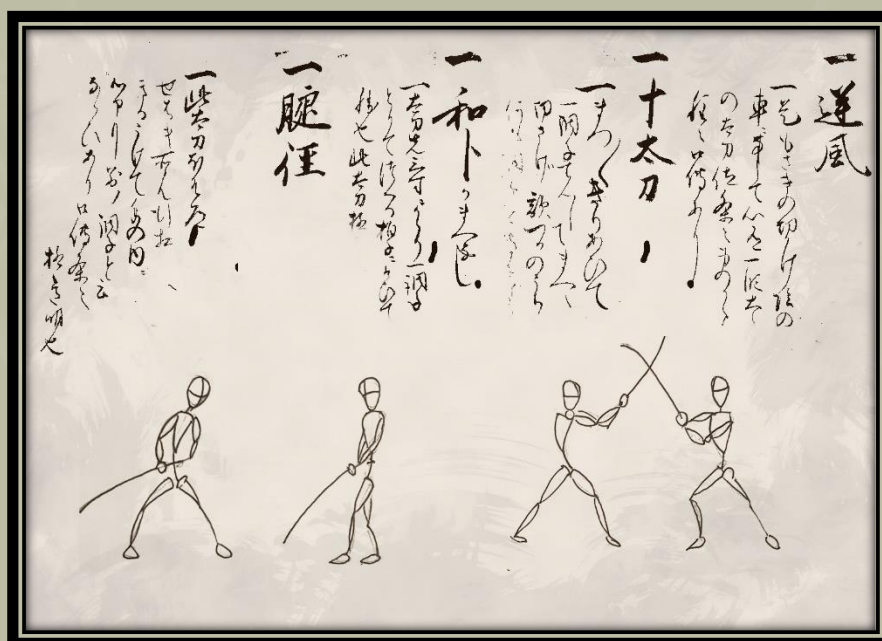
Ez a példa egy nagyon sajátos japán kard, amely messze nem általános. Láthatunk egy nagyon hosszú és kúpos *Okissaki*-t, párosítva egy enyhe penge görbülettel (*Sori*). Ez a típusú kard kialakítás megtalálható a *Shobu zukuri* vagy *Naginata naoshi zukuri* pengékben.

Ez a pengetípus nagyobb esélyt jelenthet, amikor át kellett csúszni a hónaljat borító láncingszemeken, és talán ez volt a legjobb megoldás, a páncélokkal szemben, ha japán kardokról beszélünk.

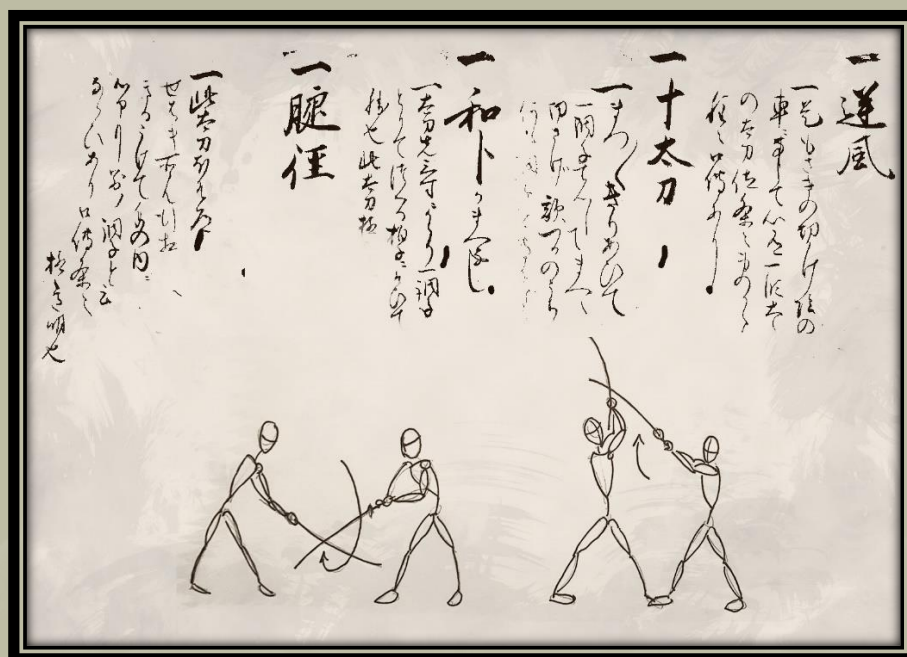
A második fontos kérdés az, hogy miként lehet ilyen fegyvereket használni a páncélozott ellenfél ellen, és a válasz ismerős lehet egyes olvasók számára. Felhasználva a penge hegyét, és megpróbálni elérni azokat a híres gyenge pontokat, amelyeket rugalmas páncél borít, és a másik kéz segítségével elősegíteni a penge átirányítását (ezt a technikát általában félkardnak hívják), és a kard *Kashira*-ját (頭) használja az ellenség arcának bezúzására. Azaz a kardmarkolat végén lévő fém lezárával sújt az ellenfél arcába.

Az egész kard használata azáltal, hogy a pengét megmarkolva a markolattal sújtanak le nem jelenik meg a hagyományos japán harcművészetekben, de más technikákat tekintve, nem különböznek az európai technikáktól.

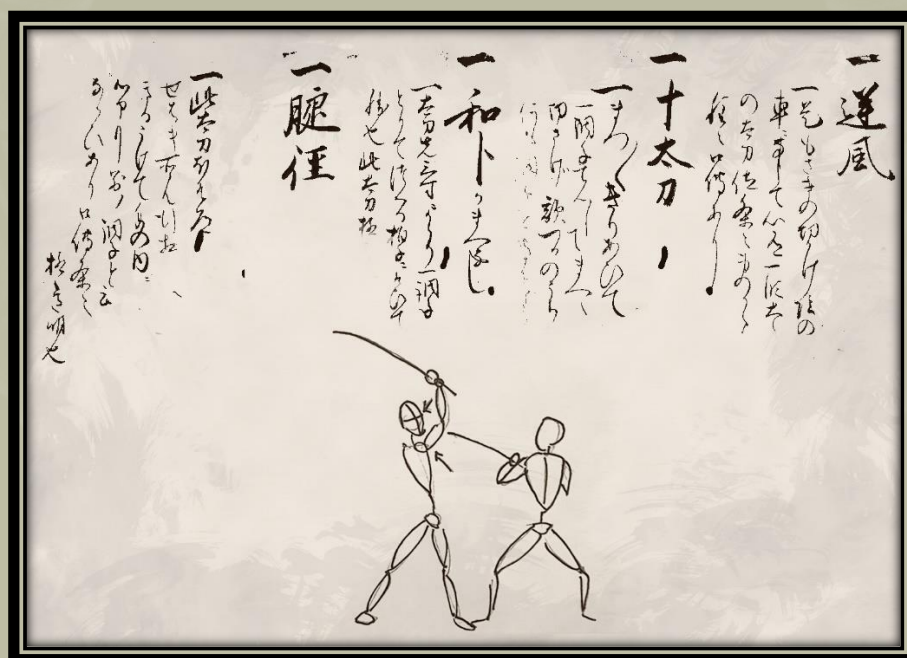
Az alábbiakban néhány egyszerűsített technika látható a *Yagyū Shingan Ryū*-ból (柳生 心眼流) a *Kacchū Heihō*-ban (甲冑兵法).

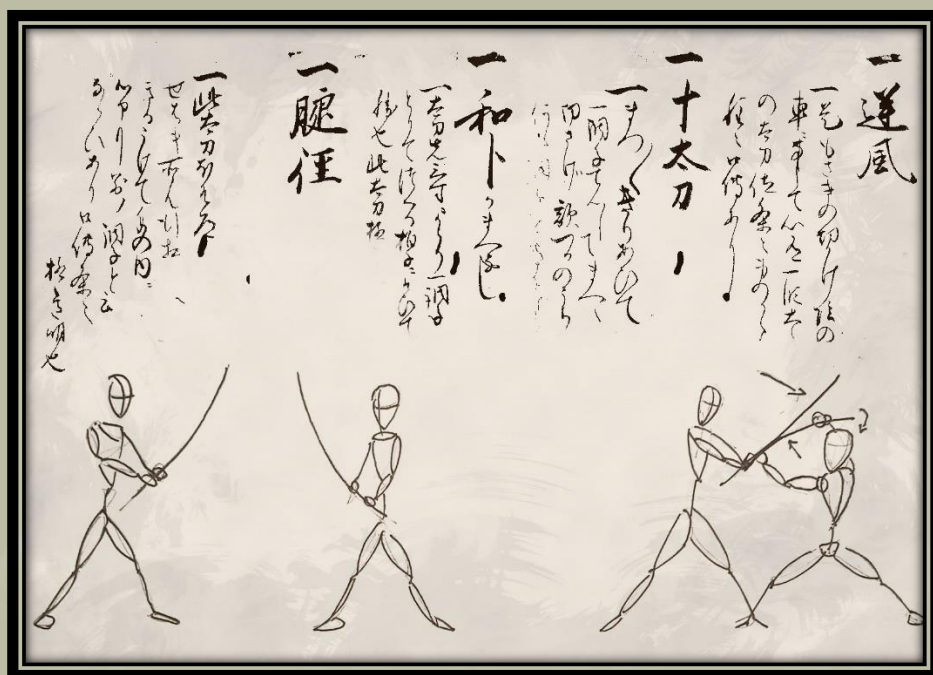
Ebben a technikában balról jobbra olvasva mindkét harcos egymással szemben áll, alsó állásban. Amint az ellenség lefelé történő vágással vagy döféssel támad, használjuk a penge hátsó részét (*Mune*), hogy felfogjuk a támadást és elkezdjük elforgatni forgatni a fegyvert:

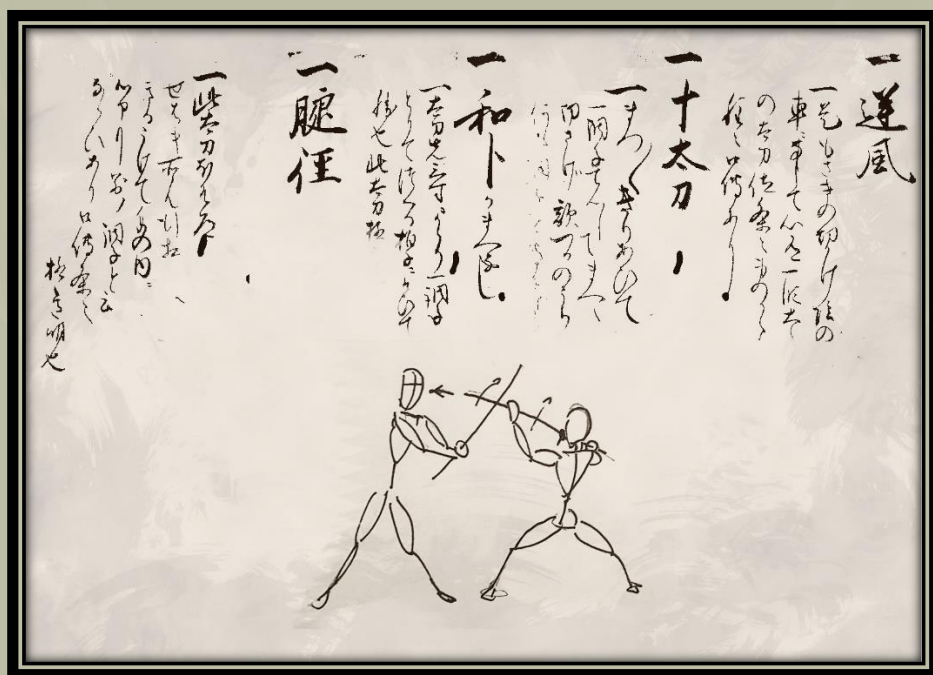
Miután elindítottuk a penge forgatását, fontos, hogy a pengét az ég felé irányítsuk, miközben a távolságot lezárjuk. Amint a fegyver a kívánt irányba mutat, engedjük le a testet, hogy könnyebben támadhassuk a hónalj részét:

Ebből az alsó helyzetből, ha elég gyorsak vagyunk, a pengét a sisak alatti részről az arcába döfhetjük vagy a hónaljba döfhetünk. A pontosság érdekében a pengét a támadó vállára helyezhetjük és a másik kézzel megtámasztva a penge hátsó részét így kivitelezve egy megtámasztott precízebb vágást a nyak részen.

Ebben a *Tenshin Ryū* (天心流) technikában megtalálható az a technika, ahol mindkét ellenfél középmagas testtartást vesz fel és miután az ellenség támad, állítsuk meg egy statikus blokkal, és segítsük a manővert a penge hátulját kézzel megtámasztva, miközben alacsonyabb állásba helyezkedünk:

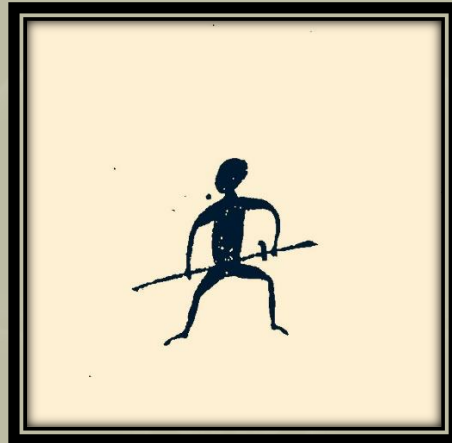

A műveletnek ekkor nagyon gyorsnak kell lennie; ezután mindkét kézzel "forgassuk el" a pengét, és „lökjük” az ellenfél kardját oldalra, majd miközben félretaszítottuk az ellenfél

pengéjét, gyorsan döfjünk az arcába. Vagy esetleg a forgatás után használjuk a kard másik végét, és sújtsunk a *Kashira*-val az ellenség arcába.

Ennek a technikának sok változata létezik a blokk irányának megfelelően.

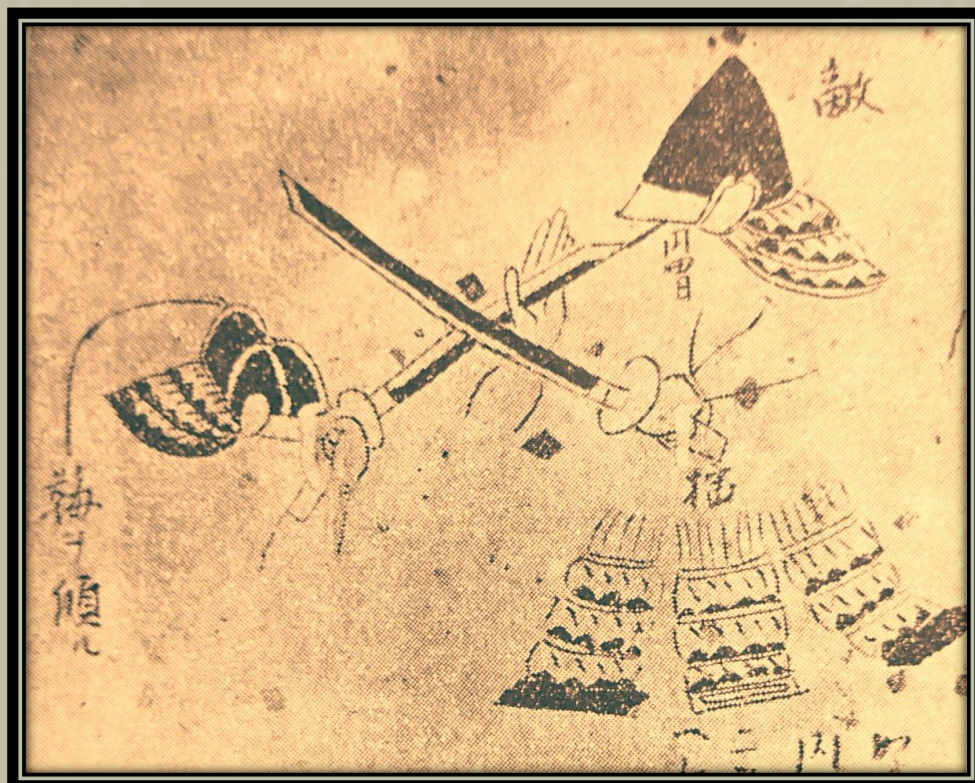
Sőt, az is lehetséges, hogy közvetlenül egy félkard állással indulunk a gyorsabb cselekvés érdekében, amint azt az eredeti tekercsek mutatják:

Részlet a *Yagyū Shingan Ryū* eredeti tekercséből.

Ismét érdemes elmondani, hogy több technika is létezik, de ugyanaz a fenti szabály sajnos érvényes.

A jobb áttekintés érdekében íme az eredeti technika egyik részlete:

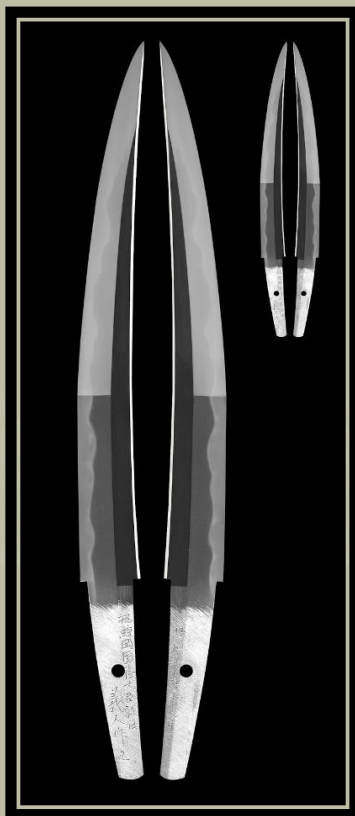
Amikor a tőről beszélünk, a helyzet egyértelműbb és egyszerűbb; bár léteztek technikák is, érdemes elmondani, hogy a tőr a legjobb a páncélos harcban, mert a közelharcban a tőrt használva kihasználhatják a páncél réseit a behatoláshoz, különösen az arcnál vagy az ágyék részénél. Legtöbbször egy tőrt használnának amikor a két páncélos harcos az előny megszerzéséért küzd a földön, nincs sok hely az összetett technikának.

Ráadásul a tőrök kialakítása között vannak olyanok, amelyeket kifejezetten a sodrony páncélok, a *Yoroidoshi* (- „páncél lyukasztó”, amely jelen esetben a páncél (*Yori*) itt láncinget jelent, mivel nem lehet lamellás vagy lemez páncélzaton keresztül szúrni) legyőzésére készültek, és ezek a fajta pengék nagyon népszerűek voltak a 16. században.

Tehát annak ellenére, hogy sok mindent lehetne még leírni, de nagyon is lehetséges, hogy egy tőr szúrása nagyon egyszerűen és közvetlen módon vetett véget az erősen páncélozott szamurájok közötti harc nagy részének.

Valójában érdemes azt feltételezni, hogy a legtöbb harc, amely az ellenség földre rántása vagy földharcot vont maga után, olyan helyzetben végződött, amikor a két viaskodó közül az egyik kirántotta a tőrért, hogy megadja az utolsó dőfést, és valószínűleg nem egy lándzsával próbált manőverezni.

A tőrök gyorsabbak és precízebbek, különösen a földön birkózva.

Egy jó példa az "*Osoraku*" tantóra (おそらく 短刀), amelyet az ilyen feladatokra optimalizáltak. Ez a stílus a 16. században született. További hasonló pengetípusok: *Moroha zukuri tanto*, *Ken tanto*, *Yari tanto*, *Shobu zukuri tanto* és így tovább. Hasonló, ha nem azonos kialakítások találhatók a *Wakizashi* kardoknál is.

Végső gondolatok és következtetések.

Bár az itt leírtak nagy része a hadviselési helyzetben érvényesül, érdemes néhány fontos tényt figyelembe venni.

Először is, amint azt fentebb leírtuk, a gyalogos páncélosok közötti csetepatéknak valószínűleg egy törrel vetettek véget egy létfontosságú helyre szúrva, és bár az itt leírt technikák jól működnek, a legjobb megoldás a csata hevében mégis az lehetett, hogy a lándzsával távol tartották az ellenséget, és egy pontos ütést az ellenfél arcába vagy a hónaljába, illetve az ágyékába, ha azok valamelyike szabaddá vált.

Egy másik ideális megoldás az volt, hogy a lehető leghamarabb áthidalták a távolságot, és ha a lándzsahegy mögé kerültek, a küzdelmet egy törszúrással zárták le.

Pontosan ez történik legtöbbször a japán páncélozott harci bajnokságban (ガチ甲冑合戦), amelyben a harcosoknak dárdákkal, kardokkal és törökkel kell harcba szállniuk, és elengedhetetlenül fontos helyekre kell ütniük, szúrniuk, amelyeket általában rugalmas páncél borít.

Bár vannak problémák és hibák ebben a harcimitációban (a költségvetés érdekében a páncélok és fegyverek puha anyagokból készülnek; bár ez korlátozza a sérüléseket, letompítja a lándzsák jelentős ütőerőjét is, és bár időnként leszokták szorítani az ellenséget a földre, de az egész nyél nagyon rugalmas, és a lándzsával történő ütésben nincs tényleges fenyegetés), de a reális megközelítés miatt még mindig nagyra értékelhetők ezek a tapasztalatok, és nagyon gyakran előfordul, hogy eldobják a lándzsát és belefolyznak törhasználattal a *Jiujitsu*-ba. Ami szintén igaz volt például az európai páncélos harcra is.

Egy másik fontos pont az, hogy a hadviselés és a csata több emberből áll, akik harcba keverednek, és a győzelmet nem a veszteségek, hanem az ellenséges hadsereg elűzése okozza. Ezt szem előtt kell tartani, mivel ebben az összefüggésben teljesen lehetséges volt, hogy míg az egyik ember harcolt az ellenséggel, a közeli társa segíthetett végezni az ellenféllel. A csapatmunka fontos volt a csatatereken.

A lándzsák erdőjében, és a nyilak és a golyók záporában, kevés hely volt a technikáknak és a földharcnak. Az ebben a kontextusban illő páncélos párbajok ritkák voltak.

Arról nem is beszélve, hogy a harcmezőn nem mindenkinek volt ilyen védőfelszerelése. Sőt, az ilyen páncélokat megengedhető férfiak általában a lovasságba kerültek, és bár képesek voltak akár lóhátról felpáncélozva, akár felállított gyalogosokként harcolni, általában az ellenséges alakulatok szétzilálására, üldözésére szakosodtak, bár időnként ők is harcoltak hasonló felszerelést viselő harcosokkal szemben is.

Remélhetőleg nagyobb betekintést nyert az olvasó a páncélos harc rejtelseibe és talán sikerült némely tévhitet eloszlatni és új információkat szerezni az itt leírtakon keresztül.

Original source: <https://gunbai-militaryhistory.blogspot.com/2019/06/defeating-late-japanese-armor-tosei.html>